

การใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในโรงเรียนโครงการอนุบาลชนบท

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 6

นางสาว รัตนา สาทรัมย์ทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

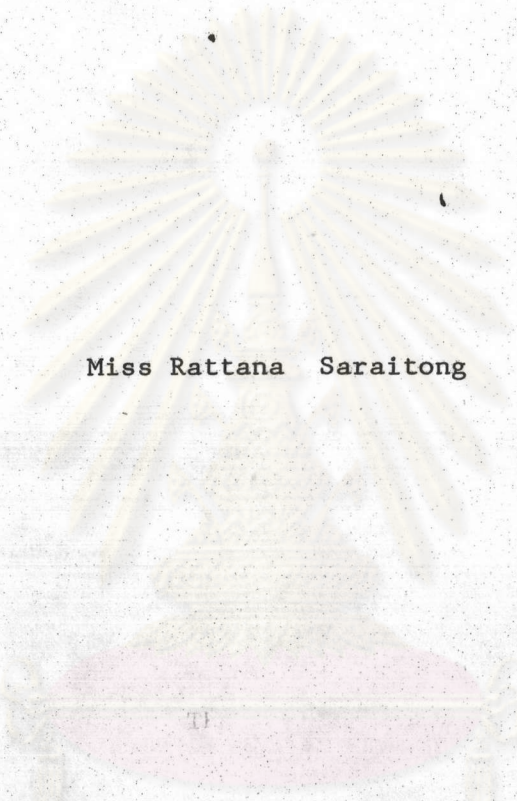
ISBN 974-576-579-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15452

10304691

THE IMPLEMENTATION OF THE KINDERGARTEN LEARNING EXPERIENCES
GUIDELINES FOR SCHOOLS IN THE RURAL KINDERGARTEN PROJECT UNDER
THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION,
EDUCATIONAL REGION SIX.

Miss Rattana Saraitong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-579-1

RATANA SARAITONG : THE IMPLEMENTATION OF THE KINDERGRTEN LEARNING EXPERIENCES GUIDELINES FOR SCHOOL IN THE RURAL KINDERGARTEN PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION, EDUCATIONAL REGION SIX. THESIS ADVISOR : SWAT CHONGKOL, 316 pp.

The purposes of this research were to study the situation and problems of implementation of the kindergarten learning experiences guidelines of the office of Provincial Primary Education, Education Region Six.

Finding:

All of principals never studied pre-primary education in their formal training. Most principals and teachers had one or two years of experiences in organizing kindergarten education. They used to attend workshop on pre-school staff training and development. The main purpose of organizing in organizing kindergarten education was to foster children's physical, emotional, social and intellectual development. Most kindergarten teachers were willing to teach though they did not possess aptitude in teaching at this level. They obtained professional knowledge and skill by attending the workshop. Most kindergarten classrooms were on the first floor of the same building as other grades and were used both as classrooms and playrooms. Activities were organized indoor more often than outdoor. Materials and equipments were insufficient. Daily schedules of activities were adjusted from the guidelines provided of the Office of National Primary Education Commission by rearranging the activities time. The activity difficultly implements was educational games. Activity organized to reinforce student's development was singing. Observation was popularly used for evaluation.

The problems found were instructional media, materials and equipments provided for kindergarten experience were insufficient, as well as inadequacy of and late delivery of documents. Differences of student's level of intelligence and ability were formidable problems for teachers.

ภาควิชา ..... บริหาร การศึกษา .....
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร .....
ปีการศึกษา ..... 2551 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... Sonk Sunkor .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... S. B. S. ....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ก็ ด้วยความกรุณาช่วยเหลือจากท่านอาจารย์
สวัสดิ์ จงกล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแล เอาใจใส่ และให้
กำลังใจ ตลอดระยะเวลาในการดำเนินงานทุกขั้นตอน และได้รับคำปรึกษา แนะนำ
ข้อคิดเห็นในการวิจัย จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด ซึ่งผู้วิจัย
ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงยิ่งไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถาม และให้
ข้อคิดเห็น และแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณ
ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ผู้บริหาร
โรงเรียน และครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการอนุบาลชนบท
เขตการศึกษา 6 ทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาในเรื่องการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ศึกษาานิเทศก์จังหวัด ศึกษาานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ
ที่รับผิดชอบโรงเรียนประถมศึกษา โครงการอนุบาลชนบท ในเขตการศึกษา 6 ทุกท่าน
ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการประสานงานในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ อาจารย์ชูนุญ ใจสุข อาจารย์กุสุมา ใจสุข
อาจารย์ประดับ ชันทองทิพย์ อาจารย์วิชฎ์ เพ็ชรเมือง และญาติพี่น้อง ที่ให้การ
ช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจในการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา

รัตนา สาทรัมย์ทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
วิธีดำเนินการวิจัย	8
การเก็บรวบรวมข้อมูล	11
การวิเคราะห์ข้อมูล	12
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	12
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร	13
องค์ประกอบของหลักสูตร	15
การนำหลักสูตรไปใช้	17
หลักการของแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา	22
จุดมุ่งหมายของแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา	22
วัย เวลา และอัตราเวลาเรียน	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ขอบข่ายและเนื้อหาสาระในการจัดประสบการณ์	25
	พัฒนาการของนักเรียนชั้นเต็กเล็ก	28
	ปัจจัยที่ส่งเสริมพัฒนาการ	31
	การจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา	32
	องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดประสบการณ์และกิจกรรม	34
	การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน	35
	การนิเทศการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา	44
	การวัดและประเมินผล	45
	ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
3	วิธีดำเนินการวิจัย	54
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	54
	วิธีดำเนินการวิจัย	54
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
	การวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอข้อมูล และการคำนวณ ค่าสถิติจากข้อมูล	61
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
	สภาพการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในโรงเรียนโครงการอนุบาลชนบท สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา เขตการศึกษา 6	91

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้น อนุบาลศึกษา ในโรงเรียนโครงการอนุบาลชนบท สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 6	195
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	237
สรุปผลการวิจัย	239
อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	246
บรรณานุกรม	258
ภาคผนวก	264
ประวัติผู้เขียน	316

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน	60
2	สถานภาพทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษษ ขนาดและที่ตั้งของโรงเรียน และระยะเวลา ที่โรงเรียนมีการจัดการศึกษาชั้นอนุบาลศึกษา	64
3	สถานภาพทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการเข้ารับอบรม หรือ สัมมนาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเด็กเล็กหรืออนุบาลขึ้นไป	72
4	สถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา วิชาเอก วิชาโท ประสบการณ์ในการสอน ชั้นเด็กเล็ก วิชาที่สอน จำนวนคาบต่อสัปดาห์ที่สอน และหน้าที่ รับผิดชอบนอกเหนือจากการสอน	76
5	สภาพทั่วไปของครูผู้สอนชั้นอนุบาล เกี่ยวกับการเข้ารับการอบรม/ สัมมนา เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนชั้นเด็กเล็กหรืออนุบาลศึกษา	86
6	สภาพการปฏิบัติการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านการแปลงแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ไปสู่การจัด ประสบการณ์และกิจกรรมของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนชั้น อนุบาลศึกษา เกี่ยวกับการวางแผน	92
7	สภาพการปฏิบัติการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านการแปลงแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาไปสู่การจัด ประสบการณ์และกิจกรรมของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับ การจัดทำ และการใช้เอกสารและคู่มือประกอบการใช้ แนวการจัด ประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา	108

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	สภาพการปฏิบัติในการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมของครูผู้สอนชั้นอนุบาล ศึกษา เกี่ยวกับกิจกรรมการจัดประสบการณ์	168
15	สภาพการปฏิบัติในการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมของครูผู้สอนชั้นอนุบาล ศึกษา เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมการจัดประสบการณ์	182
16	สภาพการปฏิบัติในการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านประสบการณ์และกิจกรรมของครูผู้สอนชั้นอนุบาล เกี่ยวกับ การนิเทศและติดตามผล	184
17	สภาพการปฏิบัติในการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมของครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	190
18	สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านการแปลงแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาไปสู่การ จัดประสบการณ์และกิจกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการ วางแผน เพื่อการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา	196
19	สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านการแปลงแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาไปสู่การ จัดประสบการณ์และกิจกรรมของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ชั้นอนุบาลศึกษา เกี่ยวกับการจัดทำและการใช้เอกสารที่เกี่ยวข้อง การใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา	200

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านการจัดปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เกี่ยวกับบุคลากร	209
21	สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านการจัดปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ งบประมาณ	213
22	สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านการจัดปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เกี่ยวกับอาคารสถานที่	215
23	สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้แนวการจัดประสบการณ์ ในด้านการจัดปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ของครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน	219
24	สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมของครูผู้สอนชั้นอนุบาลเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดประสบการณ์	222
25	สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรม ของครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผล	231
26	สภาพปัญหาที่เกิดจากการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ในด้านประสบการณ์และกิจกรรมของครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล	233